

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 51.

Indult Bétsből, Pénteken, Június' 27-dikén, 1828.

B é t s.

Kremsier-ből jött tudósítás szerint, (hol az Olmützi Érseknek, a' Morva vize mellett nyári mulató Kastélya vagyon), Rudolf Ö Ts. K. Fő Hertzegsége, Olmützi Érsek és Cardinális Ö Eminentiaja ezen hónap 19 dikén veszedelmes betegségbe esett, úgy hogy Ö Ts. K. Fő Hertzegségének, a' haldoklók elkészítésére szolgáló Szent Sákramentumok is feladattak.

Újabb tudósítások szerint Jun. 22-dikéről; ámbár a' nyavalyának enyhülésére minden szükséges és foganatos orvosi szerek elővételtek és használtattak; mindazáltal, fájdalommal írjuk, hogy a' sullyos betegség azon mértékben tart; és a' veszedelem semmivel sem kevesedett.

Jun. 25-diki tudósítások szerint Ö Ts. K. Fő Hertzegsége jobban van.

Cörög Országi Tudósítások.

Eginából Május 14-dikén. Aprilis utólja felé az a' rettenetes hír terjedt el itten, hogy Hydrában a' pestis kiütött. Erre az ada alkalmatosságot; hogy azon Görög hajónak, melly a' Török fogságból kiváltott Görögöket Módonból oda szállította, a' Kormányosa, Aphrodite nevű, ott hirtelen meghalt, más nap szinte olly hirtelen a' felesége és házánál lévő két tselédje is meghaltak. Tudva volt ugyan, hogy Módon-

ban a' pestisnek semmi nyoma nem volt' midőn ott a' Görög foglyok által vétettek; de mivel a' Kormányos kevéssel halála előtt azt beszéllette, hogy ő Módonban, a' Kommandáns világes parantsolatja ellen, egy Albániai Törökkel alattomban együtt ivott, 's attól egy turbán-kendőt (Shawlt v. Sált) vett, mellyet házáig mindég rejtegetett, 's midőn azt ott hon a' tsomóból kibontotta, egyszerre nagyon megfájult a' feje. Ebből a' környülállásból az Orvos, ki Eginából küldetett oda, minden további szoros megvizsgálás nélkül, azt a' következést húzta, hogy tehát a' Sál volt már pestises ragadó párával meg maszlagosítva. Ezt az Orvos a' Praesidensnek haladék nélkül megírta; a' ki Hydra és Spezzia szigeteit, azonnal pestises helyeknek hirdettette ki. E' miatt a' két sziget lakosai felette szokat szenvedtek; mivel a' templomok és Közönséges épületek bezárván, a' lakosoknak csak legnagyobb szükségben volt szabad házaikból kimenni. A' szigethez pedig semmi féle hajónak nem vala szabad közelíteni. A' katonaság sűrűn elállotta az útszakat. Így tartott ez Máj. 12-dikéig. Végre maga a' Praesidens Gróf Capodistria a' nevezett két szigetek előtt két Orosz Azoff és Newsky Sándor nevű linea hajókkal, 's a' Warspite nevű Anglus linea hajóval, Gróf Heyden Vice Ad-

mírálissal együtt megjelent, 's egynéhány napig ott mulatott. Ez alatt, 'azt a' két kemény parantsolatot adta ki és telyesítette a' Praesidens, hogy minden Görögök, kik nem katonák, fegyvereikből kivetkeztek, 's ezentúl sem itt, sem akár-mely Görög Országi tartományban nem lesz szabad a' zsoldos katonaságon kívül, másnak akárkinek is fegyvert hordani; továbbá, hogy a' száraz földön, a' partok mentében, mindenütt pestis távoztató Veszteglő házak. (Quarantaine-Lineák) állittassanak fel. Régen látta azt a' Görög Kormányzék, hogy ezek felette szükséges rendelkezések volnának és hogy ezek lennének az első lépések arra, hogy a' Görög Nemzet Európában a' többi pallérozott polgári Nemzetek sorába állhatna; de ezeknek végre hajtására sem elég erővel sem bátorsággal nem bírt. Annál nagyobb győzedelme ez a' mostani Kormányzéknek, mivel különösen a' fegyver viselés általjában a' Görögöknél régi bévett Nemzeti szokás volt.

Az Ország belső állapotjának jó karba hozására sok hasznos és fontos rendelkezési hirdettettek ki a' Praesidensnek; mellyek valamint közönségessé téletnek, úgy nyomban munkába is vétetnek. Illyenek ezek: hogy a' Görög Státus 15 Osztályra vagy Kerületre osztatik fel, ú. m. Morca 7, a' szigetek pedig 6 Kerületekre. Minden Kerületnek tulajdon Kormányzó Biztosa nevezetlik ki, a' ki a' Kormányzék parantsolatit 's rendelkezéseit abban végre hajtja. Ezeknek köteleessége: a' Kerület népességét számba vétetni, a' szerint a' mint azok vagy birtokos előkelők, földművelők, mesteremberek 's a' t. továbbá: a' Nép állapotját, annak szükségeit, kitudni és eloadni; az Egyháziak állapotjára vigyázni, azokat jó karba helyheztetni; az Oskolák álla-

potját megvizsgálni, 's az Ifjúság tanítása felől gondoskodni, 's a' t.

A' Status jövedelmének elrendelésére nézve még eddig keveset lehetett tenni, minthogy Ibrahim Basának jelenléte Mórcában ebben nagy akadályt tesz. — (Corfuból Jun. 2-dikai tudósítás szerint, egy hajó érkezett Május végén Corfuba, Ibrahim Basának egy biztos követével együtt, kit oda egy frantzia hadi hajó késért el. Ez a' Biztos Ádám Generális Anglus Fő Kommisszáriussal és Guilleminot Frantzia Generálissal közölte a' Basa izenetét 's azután Navarinba visszatért. — A' mennyire itt elterjedt, az izenet abban állott, hogy ha tovább is megmaradnak az egyesült Hatalmasságok szándékjokban, és elzárván a' kikötő helyeket a' Basa népének eleséget oda bészállítani nem engednek, úgy ő kénytelenítettik, a' mint ezt már másszor is kinyilatkoztatta, se-regei számára Mórcában erőszakkal szedni öszve, valami tsak azoknak éllelmek-re meglívántatiko).

A' Praesidensnek egy újabb' végzése azt rendeli, hogy a' Görög Ifjúság közül, sors húzás szerint, 6000 új katonának állittassanak ki; és ezek a' rendes katonaság közé oszlassanak fel.

Koronból azt a' tudósítást közlik a' Corfui levelek, hogy ott az Ibrahim Basa ellen kiűtött pártütés egészen le-tillapított. Mert mihelyt Ibrahim a' Smyrnai Currier Újságból azon kemény megjegyzéseket olvasta, mellyek Sz. Pétervárában a' Portának maga visellete és ennek a' Tartománybeli Kormányzóihoz széllyel küldözött parantsolati ellen kiadattak: tüstént állallatta ő, hogy a' háború Orosz Ország 's a' Porta között elkerülhetetlenül kiűt. Ehez képest követet küldött a' Basa Koronba egy levéllel, mellé téven annak a' Smyrnai

Újságot is, s figyelemtesekké tette a pártütöket arra, hogy ha ök szándékjokban tovább is megátalkodnának, akkor a' Muhamed Vallását nagy veszedelem fenyegetné, mert meghasonlott felekegy olyan rettenetes ellenségnek, minémű az Orosz, soha ellent nem állhatnak. Ennek a' lépésnek a' Basára nézve kívánt következő leve. Mert a' Kóroni örízet azonnal követséget küldött Módonba, melly a' Basa előtt kegyelemért, s a' történeteknek elfelejtéséért esedezett; a' mit Ibrahimtól igen könnyen meg is nyertek. Ugyan ez a' Követség 1500 zatskó pénzt *) vitt a' Basának, mellyeket a' pártosok a' Kóroni örízet fejeitét akkor szedtek volt el, midőn a' Basa ellen partot ütöttek. De a' Basa a' nékie ajánlott pénzt el nem vette; hanem azt parantsolta, hogy adják vissza igazságos birtokosainak, a' kiktől azokat elszedték.

G r o s z O r s z á g.

Az Odessai Jun. 11-diki Újság levél ezt írja: „A' Tsászár Jun. 5-kén. Satunoffba **) tette által Fő Hadi szállását, hogy közelebből láthassa azon készüléteket, mellyek a' Dunán való általmenetelre tételnek. A' nagy víz áradás felette hátráltatja a' munkát. De mind a' mellett is készen van már egy szinte 5 Verst hosszúságú töltés. A'

*) A' Törökök, midőn nagyobb summa pénzről van szó, zatskó számra beszéllnek a' pénzről. Egy zatskó pénz tesz náluk, 500 piasztert vagy oroszlán-tallért; egy piasztter vagy oroszlán-tallér tesz, a' mi pénzünk szerént, 17 ezüst garast, vagy az előtt Magyar Országban szokáshoz volt egy vonás forintot, = három márvást.

**) Hihetően ez az a' hely, mellyet a' Jaszszyi levél Santanovnak nevez. I. M. K. 50 Szám. Satunoff fekszik a' Duna bal partján Jalpuk és Kagul közt.

munkásokat egy ágyúkkal megrakott földhányás oltalmazza a' Törökök tüzelesei ellen. A' Tsászár rendesen kétszer nézi meg napjában a' munkásokat. — Az Ismailhoz kirendelt Hajós-seregeknek egy része éppen most érkezett meg a' Zaporogi Kozákokkal megrakva, a' kik a' Törököktől hozzánk által jöttek. A' Brailov ostromlásáról ma reggel vett a' Tsászár tudósítást. A' vár napról napra jobban és közelebből bézarattatik. Hasonló tudósítás érkezett az Anapai vártól, mellyet Hertzeg Menzickoff ostromol. A' Törökök a' várból kiűtöttek, de keményen visszaverettek; és egy fiatal Tiszt, Gróf Tolstoy, szinte a' vár kőfala mellett; egy ágyút nyert tőlök.“

Ugyan azon napi Újság levél, rendkívül való pótolékjában a' Dunán való általmenetelről ezt írja: „Satunoff Jun. 8-kán 1828. A' Dunán való általmenetelre eddig is csak az készeltette, hogy a' Duna rendkívül megáradt s kiöntött. A' víz közepén kellett rakni a' szinte 5 Verst hosszúságú töltést, míg a' Duna partját elérhettük, a' hol a' leendő Híd egyik vége fog állani. A' Törökök sántot hánytak az Isaktsai vár kapuja előtt, és az által ellenben lévő erdős partokat ágyúkkal rakták meg. A' Törökök állása igen erős volt, mert jobb felől hozzá járulhatatlan mótárokok, bal felől pedig az Isaktsai vár fedezte őket. Középen 3 nagy Batteriát szegeztek ki ellenünk. Ezen állásból kikeltt őket elébb verni — hogy az Orosz Seregek a' Dunán által mehessenek. Erre nézve Ismailnál hajóra ült egy Vadász Brigáda. Más felől Generalis Rudzewits alatt két Osztálysereg előnyomult azon helyre, a' hol az általmenetelnek kellett esnie. Az Ismailnál hajóra ült Regementeknek Generalis Rudzewitssel kellett magokat a' Dunán egyesíteni. A' Tsá-

szár maga Jun. 7 kén estve meg nézte a' Generalis Rudzevits seregét. Ejjel Isteni tisztelet tartatott. Jun. 8-kán reggeli 1 orakor a' Duna partján felállított Batteriánk és a' Hajós Sereg egyszerre kezdék el az ágyúzást. A' Törökök hatalmasan feleltek. Azomban haladt a' part felé — szakadatlan ágyúzó alatt — a' hajókra ült Orosz Sereg. A' Zaporogi Kozákok Hetmánja különös jó szolgálatokat tett Kozákjaival. Az Orosz katonaság agyú golyóhis zápora alatt szállott ki a' partra. De a' part felette sáros és mofsáros lévén, nem vhetett hamar jó állást magának. A' Hajós-Sereg Vezére, Kapitány Panioffi a' tsala elején csak hamar sebet kapott, de azért vitte a' Kommandót. Tizen egy óra felé délben az Ellenség Batteriai mind elváltak foglalta. Egynek ezek közül mina volt aláásva, mellyet a' Törökök midőn elfutnának felgyujtottak, és ez 50 embert a' levegőbe vetett. A' Törökök bevonták magokat az Isaktsai várba — fel gyujtván előbb a' külső várost. Tizenkét nagy ágyút, 2 mofsár ágyút és egy haubitcot hagytak a' kezünkbe. Embert mennyit vesztek a' Törökök — nem tudjuk.

„E' szerént a' Duna a' miénk; a' híd két három nap alatt készen lesz. A' Zaporogi Kozákok Hetmánját a' Tsászár Obersterré nevezte ki, és a' Sz. György keresztjével meg ajándékozta.“

A' Bosniai Határszélekről.

Legnagyobb sietséggel 60 ezer Töröknek kell kiszabott helyeiken megjeleni. Többnyire a' Seregek már a' táborban vannak. Az a' híre, hogy a' Sultán az itt meghatározott Bosniai hadi erőn felyül, még más erős hadi sereg osztályt is szándékozik az Ország belső részéből Sarajevohoz küldeni, Bosniának és Szervianak oltalmazására, mi-

vel tudósítást vett a' felől, hogy az Oroszok Montenegroba szándékoznak hadi sereget küldeni, 's így egy részről ezekkel más részről pedig a' Szerbusokkal akarnák magokat egyesíteni.

Ezen hónap 7-dikén egynehány ezer határszél őrző Török Katonaság állított ki, 's azt a' parantsolatot vették, hogy Kapitányaikkal, Agáikkal, és Bégjeikkel együtt tovább marsírozzanak. Egynehányan a' Kapitányok közül ellene szegezték magokat, hogy helyeikből lá-induljanak.

A' Bosniai helytartó Kormányozó gyanúba vette az Ó hitű Papságot, hogy azok az Oroszokhoz szítanak, 's a' mellett, hogy ezeknek minden módon kedvezben jár, sőt szinte hízelkedni látszik, minden lépéseikre szorosán vigyáztat.

Frantzia Ország.

Jun. 14-kén mustrát tartott a' Király a' Párisi Őriző-Seregen a' Grenellei síkságon. Az egész Sereg 18,000 emberből állott. Marsal Macdonald Kommandírozta az Egészet. Jelen volt a' Dauphin is, az Orleansi Hertzeg és Őudinot, Soult, Victor, Marmont, és Mortier Marsalok.

A' D. Migueltől ki nevezett Portugalliai Követ Gróf da Ponte Jun. 12-kén Párisba megérkezett. De alig ha fogják Megbízó-levelét elfogadni.

A' Követek Házában Jun. 14-kén felette lármás Ülés volt. A' tanátskozás tárgya egyedül a' Labbey de Pompieres Ur javallása volt azeránt „hogy „a' közelebbi Ministerium tagjait vétesse a' Követek Háza vád alá, mint Ha „za árulókat“. A' határozás a' lett, hogy a' dolog a' Bureaukhoz utasíttassék, 's ott megvizsgáltván eránta a' Háznak

jelentés tétessék. Az Ülés szinte estvéli hatodfél óráig tartott.

Nagy Britannia.

A' Felső Házban Jun. 9-kén a' Catholicusokat illető kérdés jött elő. Felolvasatott elsőben Marquis Lansdowne kívánságára azon Határozás, mellyet ezen tárgyban az Alsó Ház tett, hogy t. i. „vizsgálat alá vétessenek minden a' Római „Catholicusokat illető törvények, olly „széjjel, hogy az Ország javára és az Ő „Felsége minden alattvalóinak köz meg- „elégedésére ezen dologban egy béke- „erző vég eligazítás tétessék“ Ekkor felállott maga a' Marquis, 's minekutánna elő adta, hogy a' Catholicusoknak a' mostani nyomattatás alól való felszabadítását a' szoros igazság kívánja; hogy az Irlandusokat most is tsak ezen felszabadulás reményesége tartja a' Haza és az Országló Szék mellett; hogy azon törvények, mellyek ez előtt 200 esztendővel hozattak, nem a' mai világba valók; hogy az Irlandusok azon jussokat, mellyekre minden szabad Nemzet számot tarthat, szívszakadva várják, és ha reményeségekben megtsalathoznak, még nagyobb lesz a' népnek elkeseredése: kiterjeszkedett azon ellenvetésekre, a' mellyeket az Emancipatio ellenségei felszoktak hozni. Azoknak, a' kik a' Catholicusok princípiumai ellen szoktak harizolni, a' híres Milnernek azon Maximáját ajánlotta tanuságul, mellyet ez egy a' Calvinisták és Arminianusok közt folyó perlekedés elbeszélése alkalmatosságával ad: „Mikor két Vallásbeli Felekezet egymással veszekszik, „nem kellene egyiknek is ollyan Hitágszatokat vetni a' másiknak szemére, „mellyet az maga sem hágy helyben 's „nyilván megtagad“ — Azok ellen pedig, a' kik Országos veszedelmeket jö-

vendölnek az Emancipatióból, felhozott például más idegen Országokat, nevezetesen Északi Amérikát. „Itt — úgy mond — sokkal számosábbak a' Catholicusok. Még is mikor én azt kértem: hány Catholicus van az Országos Fő-tisztségekben, a' leltre a' felelet: „nem tudjuk.“ Tudakoztam, hogy a' Marylandi Nemzeti Gyűlésre (mellyet pedig Catholicusok állítottak fel) hány Protestans 's hány Catholicus Követ szokott választani? „nem tudjuk“ Az Előtűlő választása alkalmatosságával támadt részre szakadásokban, kérdeztem: mellyik vallásbeli Felekezet, kit akar? Jackson Urat e' vagy Adams Urat? „nem tudjuk“ azt felelték. Kell e' még ennél nagyobb bizonyosság arra, hogy a' Catholicus gondolkozás nem áll, mihelyt megszűnik a' törvény ötet nyomni? Burkus Országban minden Hivatal nyitva áll a' Catholicus előtt; a' Catholicus Szász Király Protestánsokon, a' Hollandiai Protestans Király Catholicusokon uralkodik. Az Ország bátorságát a' jobbkágyok szívében építik a' hölts Fejedelmek, nem a' puszta végén, mint mi Irlandiában. Ausztriában is egyforma jussok van a' különböző Vallás-Felekezeteknek. Egyedül Irlandia — a' szegény Irlandia van el nyomattatásban, De meg kell gondolni Uraim! hogy 7 milliom embernek fog ereje lenni, polgari jussainak, ha szép szerént meg nem adjuk nekik, erővel való megszerzésére is, Beszédét azon a' kérésen végezte Marquis Lansdowne, hogy a' Ház fogadja el az Alsó Ház határozását. — Minekutánna a' Marquis le ült, az egész Ház nagy zugással kívánta a' Canterbury Erseket hallani. Ez felállott — és a' Motionak ellenére beszélt; hasonlóképpen beszélt a' Tuami Ersek, Gróf Winchelsea, Gróf Darnley és a' Cumberlandi Herceg. A' Motionak mellette voltak Vi-

comte Goderich a' Gloucesteri Hertzeg Gróf Carnarvon és Lord Clifden. — A' Gyűlés éjféli 1 óra után oszlott el.

Másnap ugyan ezen tárgy folytatódott. A' javallás reggeli 2 órakor 182 voksal 137 ellen vissza vettették. — Az ezen Ülésben tartott nevezetesebb 's fontosabb beszédekre még egyszer vissza fogunk térni.

Az Alsó Házban Jun. 9-kén Davenport Ur előhozta a' Portugalliai dolgokat, 's D. Miguelről a' többek közt azt mondta, hogy az Infans már ez előtt egynéhány esztendővel gyilkossággal (a' Marquis Loule megölettetésében) keverte bé magát. Vádolta egyszersmind az Ausztriai Kabinétet, hogy ezen Hertzeget az Absolutismus szerelmében nevelte fel. Végre három kérdést tett fel Peel Ur elébe 1) Mitsoda felütelek alatt hagyták el az Anglus Seregek a' Tajo torkolatjánál lévő várakat (St. Julian és Bugiot)? 2) Mitsoda lépések tételtek, ezen két vár által engedés előtt, azon Summa pénznek, mellyel Portugallia az oda rendelt Anglus katonaság tartásáért Angliának adós, megmegvételre? 3) Mint áll most Anglia Portugalliával? Peel Ur azt felelte az elsőre: az Anglus katonaság azért szállott által Portugalliába, mivel azon Országot egy idegen megtámadás fenyegette. Ez még a' D. Miguel oda érkezése előtt esett. Most minekutánna a' veszedelem elmúlt, a' Sereget az Országoló Szék vissza parantsolta — a' másodikra: rossz példát adott volna Anglia Európának, ha az említett két várat addig vissza nem adta volna Portugalliának, míg meg nem fizetné a' 160,000 font sterlinget — a' harmadikra nézve elégnek tartja csak azt mondani, hogy a' Lisbonában lévő Anglus Követ politikai foglalatosságai felfüggesztve vagy-

nak. — Azt jegyzette meg továbbá Peel Ur a' D. Miguel Betsben lett neveltetésére, hogy Davenport Ur hibásvélekedésben van a' Betsi Kabinetéről. A' Lisbonában lévő Ausztriai Követ lépései mindenben szorosán megegyeznek az Anglus Követével. Sajnálta végre Peel Ur, hogy egy távol lévő személyt (D. Miguel), a' kinek a' maga mentiségére felállani módja nints, Davenport Ur az Anglus Nemzeti Gyűlésben gyilkossággal vádolt.

Újabb Tudósítások Orosz Országból.

Éppen most veszszük a' következő Orosz Tábort Tudósítást, melly a' Satunoffi táborból költ Jun. 11-dikén estvéli 9-órákor.

Minckulánna seregeink a' Dunán győzedelmesen által verkedtek, még ezen nevezetes napon a' Dunát hajóink azonnal elborították, 's ezek hadi népet és ágyúkat hordtak által az ellenségtől elhagyott tsata helyre."

Az Isaktsai sántzokban újra négy ágyút, és egy bomba hányó mozsárgyút találtunk, sok puska porral és hadi szerekkel együtt."

„Más nap Jun. 9-dikén seregeink folyvást költöztek által a' Dunán. Eznap az ellenség Isaktsának minden külső városait felégette."

„Ugyan ezen nap délután a' Tsászar által ment a' Török birtokra, egy bárkán, mellyet tíz Zaporogi Rozákok evezővel hajtottak, 's a' kik még egy nehány nappal ez előtt Török jobbágyok valának. Ezeknek Helmánjok tartotta a' kormányt, ki kevéssel ez előtt még két lófarkú Török Basa vala. Különös, hogy éppen ezen estve vette a' Tsászar Persiából azt a' tudósítást, hogy a' Persiai Sach, egy testörző seregének az O Felsege nevet adta."

„Estve a' Tsászar ugyan azon Zapo-

rogi Kozákok által vitelve, vissza tért az Orosz földre, minekutánna a' hadak felvéését a' Török földön megvísgálta."

„Jun. 10-dikén az Isaktsai Basa le-
vellel jelentette, hogy a' várat szándéko-
zik capitulatióra feladni. A' feltételek,
mellyek szerént az elfogadhatatik a' Ba-
sának béküldettek."

„Jun. 11-dikén körül vették serege-
ink a' várat; ez nap ki is küldött a' Ba-
sa két Török Alludozót, jelentvén, hogy
a' feltételeket elfogadja, 's a' várat kész
áttaladni. — Délután 3 orakor, minden
meg lévén határozva; kijött a' Vár Kom-
mandánsa Ejub Basa, 's vele együtt
Hassán Basa is, a' ki kéntelen volt Jun.
5-dikán a' várba futni mivel seregei szél-
lyel szaladtak 's ötlet elhagyták. A' két
Basa távolról tette mély udvarlását a' Tsá-
szárnak, ki a' tábor szélső öreinél állott.
Erre a' Basa maga vezette héc az Orosz
Seregeket a' várba. A' várbeli lakosok ha-
rátságosan fogadták az Orosz sereget, 's
még boltjaik sem voltak bezárva. Ebből
megtetszik, hogy ők a' jelenvaló háborút
sem Nemzeti sem vallásbeli háborúnak
nem tartják."

„Az Isaktsai várvédő Törökség a'
Basával együtt szabadon botsáttatott; de
35 ágyú, 18 zászló, minden hadi szerel-
kél együtt, mellyel a' vár bőven meg volt
rakva, az Oroszok hatalmában maradt."

„Ugyan ez nap érkezett az a' tudó-
sítás, hogy Jun. 9-dikén a' mi kis hajós
seregünk 17 hajóval, a' Török nagyobb
hajós sereget, melly 52 hajóból állott
megtámadta. Az ütközet hevesetke volt.
A' Török Admirális hajó, tsak hamar le-
eresztette zászlóját, 's egynéhány óra alatt
25 más török hajó is részszerént elfoga-
tott, részszerént elégettetett, vagy elsül-
lyesztetett. Hat hajójok futhatott tsak el,
mellyek Matschin vára ágyúi oltalma
alá vették magokat. A' győzödelmet Za-
vadoffsky hajós Kapitány vitézi bator-

ságának 's okos rendelkezéseinek lehet kö-
szönni: ki azonnal Contra-Admirálissá
nevezetett. Ez a' győzödelm Braila várára
nézve fenyegető; mert a' Duna jobb partjá-
val minden öszveköttetésének vége van."

„A' Dunán kezdett híd szerentséson
elkészült. Eppen most megy által rajta egy
Lovas osztály; mellyet az egész Hadi sereg
követni fog."

Magyar Ország.

A' Pesti Ló-versenezés Jun. 10-dikén
fejeztetett bé, a' 7-dik ízbeli futtatással.
Mind a' hét-szeri futtatást bőven és kör-
nyűlállásosan lehetett olvasni a' Hazai és
Külföldi Tudósításokban, mint helybeli
Újság levelben, úgy a' mint azt a' Ló-
versenezésre ügyelő Választottság Jegy-
zője Tek. Döbrentei Gábor Úr kiad-
ta. Ezzel mi is örömet szolgáltatunk vol-
na; egész kiterjedésében is az abbangyö-
nyörködő Titt. Olvasóinknak: de azt tsak
egy árkusból álló Újság levelünk szűk
helye nem engedte; különös Toldalék
kiadására pedig még eddig kevés mó-
dunk volt. — Az említett hetedik ver-
senezésben a' harmadszori versent futás,
azon drága Billikomért volt, mel-
lyet a' Magyar Aszszonyságok készített-
tek. Ennek értéke 150 darab arany.
Egyik oldalán a' tsákós magyar tsikós
futtatása van ábrázolva. Alatt ezen írás:
„Pálya-futások előmozdítására
több Magyar Aszszonyságok."
Másik oldalán Magyar Ország' tzimerét
a' Koronával tartja két Angyal. Két füle
végénél a' gombot tser-levelek folyják
körüli. Karimáján alól ezen írás: „Ké-
szíté Mayerhofer István Székes Fejervá-
ri Magyar, Bétsi arany-míves polgár. —
A' futás 2000 Pos. ölnyre volt kiszabva.

Futottak a' Billikomért:

Gr. Keglevich 6 eszt. sz. m. l. Cle-
veland. Gr. Batthyányi Iván nevel. Ter-
he 130 f. — Gr. Nádasdy Tamás 7 eszt.
p. k. Tucker. Terhe 130 f. — Gr.

Batthyányi János nevezte Nelsont, melly 6 eszt. p. l. Terhe 128 f. — Gr. Károlyi György 7 eszt. s. l. Babiéka. Terhe 150 f. — Gr. Batthyányi Gustáv nevezte Belvoirinát, melly 4 eszt. p. k. Terhe 112 f.

A' pálya-bírósnál jelentették magokat a' pálya-helyen: Fekete József H. M. Vásárhelyi lakos sárga k. Gr. Károlyiak méneséből. — Tököly Péter sz.l.

Nyertes lett: Babiéka. Második volt Cleveland. Harmadik Tucker. 5 minuta és 8 pertz alatt futott. — A' Billikomot általvette testvére nevében Gr. Károlyi Lajos.

Ferdinánd Királyi Fő Hertzeg, Magyar országi Hadak' Fő Kormányozója jelen volt; a' többi nézők igen nagy számmal; az idő kedvezett: 's ezen esztendőre eza' leg utolsó Ló-versenyezés volt.

A' Magyar Kurír Erdemes Olvasóihoz.

Szaporodván a' Bétsi Magyar Kurír Olvasóinak száma, most mint bizonyost jelentjük, hogy a' jövő fél esztendőben egy ilyen című Munka kiadásával fogunk Erdemes Olvasóinknak az Újság mellett árkusonként kedveskedni: Tudománybeli tárgyakat és nevezeteket magyarázó Könyvtár. Hasznos eszméreték terjesztésére, öszveszedte és kiadta 's a' t.

A' kiadó Munkában egyik tziel az, hogy benne az Újságokban gyakran előforduló tárgyak, nevezetek és kifejezések, annak világos megértésére megmagyaráztassanak, mivel azokra magokban az Újságokban kiereszkedni nem lehet, sokszor pedig az idegen kifejezéseket és nevezeteket megtartani szükséges. Másik tziel az, hogy ugyan ezen Munka, a' tudományos pallérozódás tekintetéből, hasznos és szükséges eszméreték terjesztésére is fordíttassék. Általában tehát minden olyan tárgyak leírására 's magyarázatjára kiterjeszkedjék, mellyek idegen nyelveken írt úgy nevezett Real-Encyclopaediai és Társalkodási Lexikonokban találtatnak. Ez tehát idővel, ha az Isten életünknek kedvez, szükségben, egy kis Könyvtár ul szolgálhat. Hogy a' Munka tárgyait ABÉCE szerint rendbe szedni 's úgy nyomtattatni nem lehet, az ennek tzieljából kitészik. Ezen hijánosságot minden 24 árkusra nevedő Darab végén a' foglalatjának Abécés Lajstroma kipótolja. Idővel pedig minden ötödik Darab végén, közönséges Mutató tábla fogja a' tárgyak felkereshetését könnyebbíteni.

Ezen Munka nyomtattatását csak a' jövő Octoberben kezdhethetjük el; mint-hogy ahoz új betűket öntetni szükségesnek tartjuk. Ez alatt az idő alatt, a' Magyar Nyelvnek természetéről, tulajdonságairól 's a' t. írt Ertekezés sajtó alá botsáttatik, mellynek kiadását eddig az Újság kiadásának kezdetbeli terhes foglalatossága hátráltatta.

A' kiknek tisztelt Olvasóim közül, a' mai postával Moson Vármegye Mappája el nem küldethetett; azok a' jövő Újság mellett fogják azt venni. A' jövő fél-estendőben ismét két Vármegye Mappával fogunk az Újság mellett kedveskedni.

A' Magyar Kurír felesztendei ára 15 for. Váltóban.

Szerkeztető és Kiadó Márton József, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)